Empordà
18/07/2017

NOVES EXPECTATIVES ▶Després de la crisi del 2013, el centre es prepara per a una ampliació de les instal·lacions del Cortalet.

El Centre de Fauna del Cortalet preveu un any de rècord d'ingressos

▶Aquest mes de juliol, ja ha rebut tants animals com a finals d'agost de l'any passat ▶L'augment de les temperatures ha provocat més afluència

Marc Testart
CASTELLÓ D'EMPÚRIES

El responsable del Centre de Fauna dels Aiguamolls vaticina que "aquest serà un any de rècord"

Aquest increment d'ingressos va en consonància amb la tònica que hi ha hagut a tots els centres catalans

Fa quatre anys, el centre dels Aiguamolls va arribar a perillar i ara veu el futur amb millors expectatives

■El Centre de Recuperació de Fauna Salvatge dels Aiguamolls de l'Empordà, situat al parc natural, ha fet balanç de la seva gestió durant el 2017. Fins al dia 12 de juliol, van arribar al centre del Cortalet un total de 830 animals. "En xifres, és una autèntica brutalitat", descriu el responsable del centre de fauna altempordanès, el figuerenc Bertu Minobis. L'any passat, a aquesta xifra, s'hi havia arribat el dia 23 d'agost. "Aquest serà un any de rècord per a nosaltres i per a altres centres de fauna del país", manifesta Minobis. El centre de Torreferrussa és referent a la península Ibèrica i ha rebut més de cent animals en un dia.

El Centre de Fauna dels Aiguamolls va atendre l'any passat 1.061 animals a les seves instal·lacions a Castelló d'Empúries. En el conjunt de centres de Catalunya, també es va batre un rècord d'entrades amb 12.459 entre els quatre en funcionament (Torreferrussa, Vallcalent, Aiguamolls i Canal Vell). Els animals es van atendre de les diferents patologies que presentaven i fins a un total de 5.551 exemplars han estat alliberats de nou al medi natural.

Segons el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat, aquest és el segon any que s'assoleixen xifres rècord d'entrades i alliberaments d'animals. Segons les dades de la memòria del 2016, se'n van atendre 252 més que el 2015. Precisament aquell any ja es va assolir el nivell més alt registrat fins llavors, amb 12.207 animals atesos, la qual cosa representa un 19% més que el 2014. A l'Alt Empordà, en canvi, la xifra ha baixat. El 2015 es van atendre 1.132 animals.

"Aquesta època de l'any s'incrementa l'afluència als centres de fauna per les cries que cauen dels nius, molt sovint perquè continuen el seu creixement a terra. També –afegeix Bertu Minobis– ens pensem que les temperatures tan elevades d'aquest mes passat han fet que animals que fan els nius en forats s'han ofegat per la calor. Aquesta és una època de molts pollets per a nosaltres".

Tot plegat els fa pensar que aquest augment d'ingressos es deu al fet que les èpoques de cria van molt bé per a les espècies salvatges, però també perquè abans molts es quedaven a casa les espècies trobades per desconeixement de l'existència d'aquests centres. Ara aquesta gent sap on s'han de derivar aquests animals. També s'ha de destacar la funció dels agents forestals, que fan la recollida casa a casa.

LA XIFRA
830

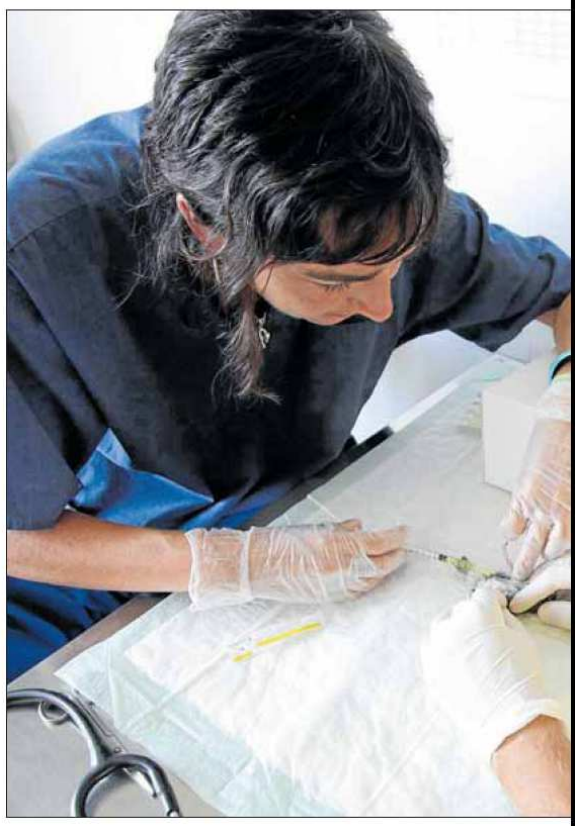
Animals ingressats
▶ Fins al 12 de juliol d'enguany. Aquesta és la xifra facilitada pels responsables del Centre de Recuperació de Fauna Salvatge dels Aiguamolls de l'Empordà, que hi ha al Cortalet de Castelló d'Empúries.

Rehabilitació i pedagogia

La rehabilitació és el motiu de la creació dels centres de fauna del país. És una tasca cabdal en la conservació de la biodiversitat pel que fa a espècies en perill. Per la resta d'espècies, és important des del punt de vista social, educatiu o en termes de millora de la ciència veterinària. L'educació i sensibilització ambiental és, també, una de les tasques importants dels centres de fauna. És una manera d'inculcar la necessitat de conservació de la nostra biodiversitat.

D'altra banda, hi ha les tasques pericials, d'investigació i de recerca. Es tracta d'una de les tasques menys conegudes del centre, realitzar informes sol·licitats pels agents de l'autoritat per procediments penals o expedients sancionadors. La investigació i recerca també és una funció molt important per avançar en l'estudi de la fauna salvatge vinculada a les seves malalties i adaptació al medi natural.

Actualment, la Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN) treballa per garantir la continuïtat del Centre de Fauna dels Aiguamolls. Treballen amb l'objectiu que el centre es mantingui actiu, amb una nova ubicació i que s'adapti als nous reptes que es plantegen en l'actualitat (projecte de cria en captivitat d'espècies prioritàries o instal·lacions pioneres en educació ambiental).

GERARD BLANCHÉ

La visita de responsables del centre de Torreferrussa a Castelló.

El centre de Torreferrussa, el referent català, va ingressar més de 9.000 animals l'any passat

M. T. CASTELLÓ D'EMPÚRIES

■El Centre de Recuperació de Fauna de Torreferrussa, situat a Santa Perpètua de la Mogoda (Vallès Occidental), amb trenta anys d'història, va ser el primer a Catalunya i un dels pioners a l'Estat espanyol. Acull dos de cada tres animals recollits. Com a dada més recent, l'any passat van fer més de nou mil ingressos.

Aquest centre consta de dues zones físicament separades: una zona hospitalària –per a la recuperació de fauna– i la zona de cria en captivitat, on es treballa en la conservació d'espècies com el trito del Montseny, el xoriguer petit o el trencalòs, entre altres.

Pioner al món

El centre de Torreferrussa ha estat el primer centre en el món que va aconseguir criar en captivitat l'esparver cendrós, l'any 1988, en el marc del programa de cria que va permetre incrementar el nombre d'exemplars d'aquesta espècie a Catalunya de 2 parelles a més de 80, gràcies a la gestió en el camp com als alliberaments.

És l'únic centre en el món que fa la cria en captivitat del Trito del Montseny, amb una producció actual de diversos centenars de larves cada any.

GERARD BLANCHÉ

Maria Pifarré i Bertu Minobis atenen un animal al laboratori.

Fa quatre anys que es va encendre el llum d'alarma

▶ L'empresa Forestal Catalana va presentar, l'any 2013, un expedient de regulació d'ocupació (ERO) per a 90 persones de les 274 que treballaven allà, tres de les quals eren treballadors del Centre de Recuperació de Fauna dels Aiguamolls de l'Empordà. Això volia dir el total del personal que hi treballa i, per tant, el tancament del Centre aquell mateix dia 14 de juliol.

Els agents rurals de les comarques gironines es veien obligats a portar els exemplars de fauna a Torreferrussa amb la conseqüent despesa en temps i vehicles, just en plena època de risc d'incendi i en un moment en què es començava a notar la manca de vehicles a les comarques. Els agents rurals transporten aproximadament la meitat del miler d'animals que atén el CRF del Cortalet.

El tancament del Centre de Recuperació de Fauna del Cortalet va generar un moviment social de solidaritat, amb una campanya a Change.org de recollida de signatures –"les comarques gironines serà l'única zona del Principat sense centre de fauna salvatge, tot i que compta amb el percentatge més elevat d'espècies protegides de Catalunya"–, deia el manifest, que va acabar fent que l'Administració fes marxa enrere i el Centre de Fauna dels Aiguamolls no tanqués.

Ara, quatre anys després de l'obertura dels núvols negres sobre els centres de fauna, hi ha millors expectatives de futur i el centre del Cortalet té possibilitats de creixement, segons els plans de futur que ha posat sobre la taula l'empresa Forestal Catalana. M. T. CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Entrevista Bertu Minobis

▶ RESPONSABLE DEL CENTRE DE FAUNA DELS AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ

«Ara veiem que hi ha més sensibilitat per la fauna»

GERARD BLANCHÉ

Bertu Minobis, a l'exterior del centre de fauna dels Aiguamolls.

M. T. CASTELLÓ D'EMPÚRIES

■ El figuerenc Bertu Minobis és el responsable del Centre de Fauna Salvatge dels Aiguamolls des del 1998. L'equip humà, sota les directrius de l'Àrea de Fauna de la Generalitat de Catalunya, es completa amb la veterinària Maria Pifarré (des del 2005) i el rehabilitador Jorge García (des del 2008).

P Podem parlar de la rehabilitació dels centres de fauna, després dels problemes de visibilitat social que han tingut durant un temps?

R Possiblement, sí. L'important d'un centre de fauna no és tenir molts ingressos, sinó poder-los mantenir oberts durant tot l'any. La feina ens la proporciona la gent que troba aquests animals, directament o indirectament. Nosaltres esperem seguir l'any vinent com fins ara i amb la mateixa feina, que és la recuperació d'espècies i les tasques ambientals.

P Malgrat tot, la gent té prou coneixement de la seva tasca?

R Ens trobem amb gent que es queda durant una temporada amb els animals a casa, pot ser per desconeixement d'aquest lloc o també perquè els fa gràcia. Nosaltres, però, sempre insistim molt que si algú es troba un animal salvatge a terra, sigui on sigui, no se l'endugui a casa. No sempre els agents forestals poden assumir tot el volum de feina i, per tant, demanem paciència a l'hora de fer la recollida.

P Recentment hem vist iniciatives de protecció de la natura per part de companyies elèctriques o dels pagesos, per mantenir espècies en perill d'extinció. Això és important?

R Sí. Ara veiem que hi ha més sensibilitat per la fauna. Ja que parlem dels pagesos, hem de dir que els ocells han estat un gran aliat de la pagesia, ja que s'han cuidat d'eliminar moltes plagues d'insectes. Tenim uns grans aliats, ja no només per al sector agrícola sinó per a altres sectors.

> «Tots els centres de fauna del país tenen un vessant pedagògic»

> «Estem pendents de la segona fase de creixement del centre, que serà aquest any»

P També realitzen el vessant pedagògic?

R Tots els centres de fauna tenen un vessant pedagògic, si bé no és fàcil compaginar-lo amb la nostra feina de recuperació de la fauna. Intentem fer-ho a través dels alliberaments i de gent que hi ha acampada aquí al Parc.

P La proximitat amb el Parc dels Aiguamolls els dona una singularitat?

R Sí, perquè som dins d'un espai molt conegut i, per tant, un 50% dels animals ens els porten particulars. Els Aiguamolls són un lloc de referència i, per a nosaltres, també és més fàcil per deixar anar els animals un cop estan recuperats.

P Tenen expectatives de créixer en infraestructura?

R Estem pendents de la segona fase de creixement del centre, que esperem que es compleixi aquest any.

